

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 1Csp/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120421462
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jarmila Bíliková
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2022:6120421462.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou Mgr. Jarmilou Bílikovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom: Bratislava, Mýtna 48 zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, 810 00 Bratislava proti žalovanej: Q. N., R.. XX.X.XXXX, D. K. H., zastúpená: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 2595,94 eur s príslušenstvom, takt

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Súd **p r i z n á v a** žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorej výške súd rozhodne po právoplatnom rozhodnutí, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 04.11.2020 sa žalobca domáhal zaplatenia sumy vo výške 2595,94 eur s príslušenstvom. Žalobu zdôvodnil tým, že právny predchodca Všeobecná úverová banka a. s. uzatvorila so žalovanou dňa 13.01.2015 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 2098506921, na základe ktorej poskytol žalovanej sumu vo výške 6000,- eur, ktorú sa zaviazala žalovaná uhradiť formou pravidelných mesačných splátok. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy žalovaná svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnila riadne a včas. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaná napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatila, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy a v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami s označením „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa“ vyhlásil dňa 05.02.2018 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanej doručené dňa 26.02.2018. Nakoľko žalovaná v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatila, voči právnomu predchodcovi žalobcu sa tak od 06.03.2018 dostala do omeškania so zaplatením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s., ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkom dňa 14.02.2020 bola pohľadávka voči žalovanej postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom bola žalovaná upovedomená písomným oznámením o postúpení pohľadávky. Po dátume vyčíslenia postúpenej pohľadávky žalovaná uhradila sumu 120,89 eur.

2. Okresný súd Banská Bystrica vo veci vydal dňa 01.12.2020 platobný rozkaz č. k. 6Up/2035/2020, voči ktorému podala žalovaná včas odpor. Žalovaná namietala, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný, nakoľko nepreukázal existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, ďalej že žalobca neuviedol akým spôsobom bola overená bonita klienta v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských

úveroch. Žalovaná poukázala na to, že zmluva o úvere neobsahuje náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch a vzniesla námietku premlčania. Žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti pre omeškanie žalovanej so splátkou zročnou dňa 20.10.2017 a preto premlčania doba uplynula 20.10.2020. Žalobný návrh bol súdu doručený až 04.11.2020.

3. Žalobca na žalobe trval v celom rozsahu. Vo vyjadrení zo dňa 14.01.2021 uviedol, že pokiaľ ide o skúmanie bonity žalovanej, predložil dokumenty, z ktorých vyplýva, že pred uzavretím zmluvy žalovaná právnenému predchodcovi poskytla podrobné informácie o svojom zamestnaní, výške príjmu, o svojich záväzkoch a ďalšie podrobné informácie, ktoré sú zrejmé zo strán 9-14 predmetnej prílohy označenej ako „Žiadosť o flexipôžičku“. Aktívnu legitimáciu preukazuje oznámením o postúpení pohľadávky, ktoré bolo žalovanej zaslané doporučené pod číslom zásielky RE872295350SK, čo preukazuje podacím hárkom. Relevantným oznámením o postúpení pohľadávky postupcom riadne hmotnoprávne preukázal aktívnu legitimáciu v tomto spore. V tomto podporne odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 4Obo 210/01 zo dňa 11.6.2003. Predloženými výzvami, doručovanými žalovanej na adresu, ktorú uviedla v zmluve o úvere, preukazuje splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie v zmysle ust. § 92 ods. 8 z.o bankách. Pred vyhlásením predčasnej splatnosti bola žalovaná vyzvaná na úhradu omeškaných splátok, a to výzvou zo dňa 2.1.2018 označenou ako „Tretia upomienka“. Predmetná výzva bola žalovanej doručovaná dňa 2.1.2018 pod číslom zásielky RE364833172SK, čo preukazujeme predloženým podacím hárkom (dátum odoslania je zrejmý z podacieho hárku - na ľavej strane zľava). Týmto boli splnené zákonné predpoklady podľa ust. § 92 ods. 8 z. o bankách. Žalovanou namietaná bezúročnosť úveru je v tomto prípade irelevantná, nakoľko žalobca si v tomto konaní uplatňuje len svoj nárok na zaplatenie istiny so zákonným úrokom z omeškania, tj. neuplatňuje si nárok na úroky ani poplatky.

4. Žalovaná zotrvala na svojich vyjadreniach, v zmysle ktorých žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitimáciu. Podľa názoru žalovanej za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno považovať výzvu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, keďže neobsahujú upozornenie na postup v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo potvrdzuje rozsudok Krajského súdu Košice zo dňa 21.05.2020 sp. zn. 1Co/301/2019. Rovnako trvala na námietke premlčania, pričom poukázala na Uznesenie Krajského súdu Žilina zo dňa 29.01.2019 sp. zn. 11Co/13/2019, rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 14.08.2018 sp. zn. 6Co/44/2018 a rozsudok Krajského súdu Trnava zo dňa 25.01.2016 sp. zn. 23Co/35/2015.

5. Súd vo veci rozhodol rozsudkom dňa 10.06.2021 (v poradí prvým), ktorým žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania. Uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoCsp/53/2021-143 zo dňa 27.10.2021 bol prvý rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (odsek 28.) uviedol, že právna predchodkyňa žalobkyne úver predčasne zosplatnila ku dňu 6. februára 2018, výzvou datovanou rovnakým dňom (k splatnosti celej pohľadávky podľa § 565 O. z. pritom dochádza až doručením žiadosti na zaplatenie celej pohľadávky). Nebolo preto zrejmé, či ide o dohodu o strate výhody splátok alebo inú dohodu, na základe ktorej malo dôjsť k jednostrannému určaniu splatnosti celého dlhu veriteľom, príp. inú dohodu. Bez súdnej kontroly zmluvného dojednania týkajúceho sa splatnosti dlhu, nemohlo potom obstať ani konštatovanie súdu prvej inštancie o premlčaní dlhu. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, posúdiť aktívnu vecnú legitimáciu žalobkyne z hľadiska platnosti právneho úkonu postúpenia bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, na základe vykonaného dokazovania, podľa zákonom stanovených podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB. Pri posudzovaní osobitných zákonom stanovených podmienok postúpenia bankovej pohľadávky, a to aj len časti pohľadávky banky, na tretiu osobu, bude potrebné prihliadať na ustálenú súdnu prax, a to rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24. apríla 2018 (publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 8/2018 bod 60). Aj pri posudzovaní námietky premlčania vznesenej žalovanou bude potrebné sa zaoberať splatnosťou bankovej pohľadávky, jej jednotlivých častí, vyhodnotením zosplatnenia zostatku úveru na základe zmluvného dojednania (s rozlíšením dohody o strate výhody splátok podľa § 565 O. z. a inej dohody), ako aj súladu zmluvného dojednania s ustanoveniami zákona (§ 54 ods. 1 O. z.). V prípade skúmania plynutia premlčacej doby bude potrebné zohľadniť aj legislatívne opatrenia, prijaté vzhľadom na šírenie nebezpečnej nákazlivej choroby a plynutie lehôt v súkromnoprávnych vzťahoch.

6. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa strany sporu nedostavili. Zástupcovia žalobcu a žalovanej neúčast' ospravedlnili bez návrhu na odročenie pojednávania. Súd postupom podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) prejednal vec v neprítomnosti strán sporu.

7. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, žiadosť o flexipôžičku, informácia finančného sprostredkovateľa k dojednanému poisteniu, všeobecné obchodné podmienky, podacie hárky, všeobecné obchodné podmienky, upomienka zo dňa 02.01.2018, výzva na predčasné splatenie s doručenkou, výzva zo dňa 25.09.2020, oznámenie o postúpení pohľadávky, ktorými mal preukázaný nasledovný skutkový stav:

8. Dňa 13.01.2015 uzatvoril právny predchodca žalobcu VÚB, a.s. so žalovanou ako dlžníkom zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. 00031591130115, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 6000 eur (ďalej len „Zmluva“). Žalovaná sa zaviazala splácať pôžičku v pravidelných 59-tich mesačných splátkach v sume 135,46 eur s poistením 4,86 eur. Celkové náklady spotrebiteľa boli vyčíslené vo výške 1705,04 eur a celková čiastka k úhrade 7705,04 eur. Výška ročnej úrokovej sadzby 10,40 %, priemerná ročná hodnota RPMN 18,66%. Prvá splátka bola dohodnutá na deň 20.02.2015, posledná splátka 20.12.2019, doba trvania úverovej zmluvy, do zaplatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa zmluvy, mesačná splátka poistného 4,86 eur. Zo žiadosti o poskytnutie flexipôžičky zo dňa 13.01.2015 vyplýva, že žalovaná predložila doklad totožnosti, vodičský preukaz a vypísala údaje o zamestnaní, čistý príjem 800 eur, výška záväzkov: 0.

9. Podľa bodu 5. Zmluvy: V prípade nesplácania úveru je banka oprávnená v súlade s OP vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru v súlade s OP, ak je dlžník v omeškaní s úhradou viac než dvoch splátok alebo jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a bol na ich zaplatenie písomne vyzvaný.

10. Podľa čl. IX. Bod 1 a) Všeobecných obchodných podmienok VÚB a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, banka bola oprávnená požadovať, aby dlžník vrátil celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v úverovej zmluve, prípadne odstúpiť od úverovej zmluvy z dôvodu, ak je dlžník v omeškaní s úhradou viac než dvoch splátok alebo jednej splátky, počas obdobia dlhšieho než 3 mesiace a bol na ich zaplatenie písomne vyzvaný s upozornením na právo banky odstúpiť od úverovej zmluvy.

11. Podľa článku X. bod 1., ak veriteľ poštu doručuje výzvu na zaplatenie zostatku úveru spolu so splatným príslušenstvom, robí tak doporučenou zásielkou do vlastných rúk na poslednú známu adresu dlžníka. Pre vylúčenie pochybností za poslednú známu adresu dlžníka sa považuje adresa uvedená v úverovej zmluve, ibaže by dlžník banke písomne oznámil zmenu adresy pred dňom odoslania výzvy na zaplatenie zostatku úveru. Tieto písomnosti vrátane iných písomností (napr. upomienky, odstúpenie) sa považujú za doručené aj vtedy, ak sa zásielka vráti veriteľovi ako nedoručiteľná, a to dňom podania zásielky. Inak sa písomnosť, ktorá bola zasielaná ako doporučená zásielka alebo doporučená zásielka do vlastných rúk považuje za doručenú dlžníkovi dňom, keď podľa údajov veriteľa prevzal, alebo, ak bola písomnosť uložená na pošte v posledný deň lehoty stanovenej poštovým doručovateľom na jej vyzdvihnutie.

12. Dňa 02.01.2018 vystavil právny predchodca žalobcu Tretiu upomienku - pokus o zmier, v ktorej oznámil žalovanej, že dlžná pohľadávka je 417,95 eur a žalovanú vyzval na okamžité zaplatenie a v prípade nezaplatenia bola upozornená na právo banky odstúpiť od Zmluvy o úvere. Podľa podacieho hárka bola výzva daná na poštovú prepravu dňa 02.01.2018 a doručovaná na adresu Pri kaštieli 10, Holíč.

13. Listom zo dňa 06.02.2018 oznámil právny predchodca žalobcu žalovanej, že vyhlásil predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom 3309,62 eur. List bol právnenému predchodcovi žalobcu vrátený dňa 26.02.2018 s poznámkou: Adresát neznámy. Zásielka bola doručovaná na adresu Dráhy 475/45, Brodské.

14. Právny zástupca žalobcu výzvou zo dňa 25.09.2020 vyzval žalovanú na zaplatenie pohľadávky vo výške 4089,50 eur do 05.10.2020. Výzva bola daná na poštovú prepravu dňa 29.09.2020.

15. Žalobca listom zo dňa 06.03.2020 oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky. Podľa prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok bola postúpená pohľadávka voči žalovanej číslo zmluvy 2098506921 vo výške istiny 2716,83 eur, zmluvný úrok 723,44 eur, úrok z omeškania 304,88 eur, poplatky 25,58 eur.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ.“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 1 ods. 2 z .č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

18. Podľa § 52 ods. 1 - 4 z. č. 40/1964 Z.z. Občiansky zákonník (ďalej len „ OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

21. Podľa § 92 ods. 8 z č. 483/2011 Z. z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm.

a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

23. Predmetom sporu bol nárok žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalovaná v konaní namietala aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu, vzniesla námietku premlčania, tvrdila že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveru a že právny predchodca žalobcu nedostatočne skúmal bonitu klienta pred poskytnutím úveru.

24. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu vyvodil súd právny záver, že žaloba nie je možné vyhovieť. Súd mal za nesporné skutkové tvrdenie žalobcu, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej na základe úverovej zmluvy úver vo výške 6000 eur, ktorý žalovaná riadne nesplácala. V konaní ďalej nebolo sporné, že v prejednávanej veci sa jedná o spotrebiteľský vzťah, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka s súčasne sa jedná o spotrebiteľský úver podľa zákona č. 129/2010Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojho podnikania, kým žalovanej bol úver poskytnutý ako fyzickej osobe nepodnikateľovi. Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Je teda zrejmé, že ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv je nevyhnuté použiť aj v prípadoch, ak sa právny vzťah účastníkov konania tak ako je tomu v danom prípade, má spravovať Obchodným zákonníkom, keď charakter spotrebiteľskej zmluvy má tzv. absolútna obchodná zmluva o úvere podľa Obchodného zákonníka. Vzhľadom k obsahu uzavretej zmluvy medzi účastníkmi súd posúdil podmienky zmluvy v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka napriek tomu, že zmluva bola uzavretá v zmysle ustanovení Zák. č. 513/1991 Zb. - Obchodný zákonník v znení neskorších prepisov.

25. Dôležitou skutočnosťou v spore bolo, že predmetom konania je pohľadávka, ktorej zaplatenia sa žalobca domáha ako postupník pôvodného veriteľa, preto bolo potrebné, aby v prvom rade preukázal svoju aktívnu legitimáciu, teda legitímne nadobudnutie v žalobe uplatnených práv od pôvodného veriteľa. Aktívna legitimácia v konaní predstavuje také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo, nárok, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimácie strán sporu je imanentnou súčasťou súdneho konania (rozsudok NS SR sp. zn. 2Cso 205/2009 z 29.06.2010). V danom prípade ide o pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola postúpená tretej osobe, čiže v tomto prípade aktívna legitimácia úzko súvisí so splnením podmienok upravených v § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v nadväznosti na splnenie podmienok § 53 ods. 9 OZ a súčasne aj ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje osobitné podmienky platného postúpenia pohľadávky.

26. Žalobca svoju vecnú legitimáciu odvíja od Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2020 a Žiadosti o postúpenia prevod zo dňa 02.03.2020. Postúpenie pohľadávky oznámil žalovanej pôvodný veriteľ listom z 06.03.2020. Predmetný úver bol postúpený zo spoločnosti Všeobecná úverová banka a.s. na súčasného žalobcu, teda na nebankový subjekt. Všeobecne postúpenie pohľadávky upravuje ustanovenie § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 525 ods. 1 OZ zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo. Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 OZ bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje osobitné podmienky platného postúpenia pohľadávky, ide o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam OZ o postúpení pohľadávky. Zákon o bankách vo svojom § 92 ods. 8 presne definuje, kedy je možné pohľadávku postúpiť, pričom sa tak môže stať len vtedy, ak napriek písomnej výzve banky je klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením

čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, pričom keďže v danom spore ide o spotrebiteľský úver, priamo § 92 ods. 8 zákona o bankách odkazuje na to, že týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom je zákon č. 129/2010 Z. z., konkrétne § 17, ktorý umožňuje postúpenie len v prípade, ak sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Rozhodujúcou skutočnosťou platného postúpenia teda je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi v omeškaní a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní ako aj to, že v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch musí ísť o splatnú pohľadávku.

27. Pridržiavajúc sa názoru vysloveného odvolacím súdom, súd v prvom rade posudzoval platnosť predčasného ukončenia zmluvy s následkom straty výhody splátok, pričom dospel k záveru, že predčasné zosplatenie zo strany žalobcu resp. jeho právneho predchodcu nebolo platné. Žalobca v žalobe tvrdil, že úver predčasne zosplatnil v súlade so zmluvou a s VOP. Ustanovenie § 565 OZ stanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Je pravdou, že v zmysle bodu 5 zmluvy sa priznáva právo banke na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru v prípade, ak je klient v omeškaní, toto zmluvné dojednanie je však súčasťou spotrebiteľskej zmluvy, ktorá bola pre spotrebiteľa vopred pripravená a preto súd toto ustanovenie podrobil súdnej kontrole z hľadiska toho, či toto ustanovenie nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

28. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu. Celá zmluva právneho predchodcu žalovaného (ktorej súčasťou je aj bod 5.) je vyhotovená v podobe formulára, obsahuje podmienky poskytnutia a čerpania pôžičky, základné práva a povinnosti, podmienky splácania a ďalšie informácie, ktoré splyvajú so všetkými informáciami do jedného celku. V zmysle § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ (v danom prípade žalobca) nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

29. Podľa bodu 5 písm. b) zmluvy je banka oprávnená vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru ak je dlžník v omeškaní s úhradou viac než dvoch splátok alebo jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a bol na ich zaplatenie písomne vyzvaný. Toto ustanovenie zmluvy korešponduje s článkom IX bod 1 písm. a) VOP, pričom tento článok VOP dokonca rozširuje podmienky, za ktorých môže banka úvere predčasne zosplatiť. Podľa zákonnej úpravy veriteľ môže uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, pričom toto právo je súčasne aj obmedzené a veriteľ ho môže využiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka má dispozitívny charakter, z čoho vyplýva, že zmluvné strany môžu jeho použitie vylúčiť

prípadne korigovať podľa svojich potrieb. V prípade spotrebiteľa však nesmie dôjsť k odchýleniu sa v neprospech spotrebiteľa.

30. Po posúdení zmluvnej podmienky uvedenej v bode 5 zmluvy súd dospel k záveru, že táto zmluvná podmienka, v ktorej si banka dojednala pre prípad omeškania s platením splátok právo na zosplatnenie celého úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, nakoľko sa neprimerane v jeho neprospech odchyľuje od ustanovenia § 53 ods. 9 OZ. Odchýlenie spočíva v tom, že banka môže vyhlásiť predčasnú splatnosť aj z dôvodu, že dlžník je v omeškaní s úhradou viac než dvoch splátok bez ohľadu na to počas akej doby je s týmito splátkami v omeškaní (teda nemusí byť v omeškaní viac ako 3 mesiace) a tiež chýba upozornenie na možnosť zosplatnenia v lehote nie kratšej ako 15 dní. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je potrebné vnímať ako prostriedok ultima ratio, pričom sám veriteľ má mať v prvom rade záujem na tom, aby zmluva trvala a spotrebiteľ priebežne plnil svoje zmluvné záväzky a nie na tom, aby spotrebiteľa hrubým spôsobom poškodil vyhlásením predčasnej splatnosti úveru. Jednotlivé dôvody predčasného ukončenia zmluvy musia byť natoľko závažné, aby odôvodnili zásadné následky pre spotrebiteľa, ako je strata výhody splátok. Vzhľadom na vyššie uvedené súd považuje zmluvnú podmienku uvedenú v bode 5. Zmluvy (ako aj článok IX VOP) za absolútne neplatné zmluvné dojednanie, nakoľko sa neprimerane odchyľuje od ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a spôsobuje tak nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ide teda o neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné. Na základe uvedeného potom neexistuje dohoda o tom, že dodávateľ je oprávnený požadovať predčasné splatenie úveru podľa § 565 OZ a ani dohoda o možnosti jednostranne vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je však zrejmé, že konečná splatnosť úveru mala nastať poslednou splátkou splatnou dňa 20.12.2019, teda aj keď súd vyhodnotil zosplatnenie úveru za neplatné, v čase postúpenia pohľadávky bola pohľadávka z úveru už splatná v celom rozsahu z dôvodu uplynutia lehoty na jej splatenie. Podmienky v zmysle § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. preto boli splnené.

31. Ďalšou podmienkou za splnenia, ktorej môže dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky je v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách písomná výzva a kumulatívne aj omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Ako už súd uviedol vyššie, predmetná pohľadávka bola v čase postúpenia splatná. Žalobca však v konaní nijako nepreukázal, že pôvodný veriteľ ešte pred postúpením pohľadávky písomne vyzval žalovanú na uhradenie jej splatného záväzku. Za takúto výzvu nemožno považovať upozornenie na možnosť zosplatnenia úveru zo dňa 02.01.2018, nakoľko spomínané upozornenie sa netýkalo celej postupovanej pohľadávky, ale len nedoplatku na splátkach vo výške 417,95 a bolo žalovanej doručované na adresu Pri kaštieli 10, Holíč, ktorá nie je ani adresou trvalého bydliska žalovanej, ani korešpondenčnou adresou žalovanej. Za takúto výzvu nemožno považovať ani oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti zo dňa 06.02.2018, ktorá bola žalovanej doručovaná na adresu Dráhy 475/45, Brodské napriek tomu, že žalovaná v zmluve o úvere uviedla korešpondenčnú adresu Saratovská 8, Bratislava. Táto zásielka sa pritom právnenému predchodcovi vrátila s poznámkou adresát neznámy. Za takéhoto stavu súd vyhodnotil, že výzva sa nedostala do dispozičnej sféry žalovanej. Zároveň nemohlo ísť o výzvu pred postúpením celej pohľadávky, nakoľko súd predčasné zosplatnenie úveru vyhodnotil ako neplatné a teda v čase uskutočnenia výzvy nebola ešte splatná celá pohľadávka. Navyše po tejto výzve zo dňa 06.02.2018 žalovaná vykonala čiastočné úhrady. Práve výzva pred postúpením pohľadávky má slúžiť ako posledná možnosť pre dlžníka na odvrátenie postúpenia pohľadávky a zotrvanie v právnom vzťahu s bankou. Ani jedna z týchto listín teda nespĺňa podmienku, ktorú vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca inú výzvu pred postúpením nepreukázal ani tvrdil. Zákon o bankách je špeciálnym zákonom vyžadujúci pre postúpenie splatných úverov splnenie špecifických povinností vyššie uvedených, bez splnenia ktorých nemôže dôjsť k platnému postúpeniu.

32. Vzhľadom na chýbajúcu výzvu pred postúpením pohľadávky, ktorá by sa týkala celej splatnej a postupovanej pohľadávky súd dospel k záveru, že postúpenie pohľadávky voči žalovanej bolo v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s § 92 ods. 8 zákona o bankách neplatné. Uvedené znamená, že žalobca nie je v tomto spore aktívne vecne legitimovaný, z ktorého dôvodu súd žalobu zamietol. Vzhľadom na túto skutočnosť sa súd už nezaoberal bližšie ďalšími námietkami žalovanej a dôvodnosťou samotného nároku žalobcu.

33. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádza z § 255 ods. 2 C.s.p. a nárok na náhradu trov konania priznal žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z.). Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.)